

I els teus, fan extraescolars? Cinc motius i cinc pegues de fer-ne

Les activitats fora de l'horari lectiu afavoreixen el rendiment acadèmic i les habilitats psicosocials | Tanmateix, dedicar més de cinc hores durant la setmana a l'esport pot ser contraproduent segons els experts

Tres nens, a una escola d'Olot | M. Albesa

Cal que els infants realitzin reforç escolar quan acaben l'horari lectiu? Com milloren el rendiment acadèmic les extraescolars? A dia d'avui a Catalunya, la major part dels infants realitzen algun tipus d'activitat fora de l'horari de l'escola. Aquesta mena d'activitats han permès la conciliació laboral dels pares i, a més, ajuden a millorar el rendiment acadèmic. Però són realment necessàries? A **NacióDigital** hem intentat recollir els arguments dels experts sobre els seus avantatges i inconvenients.

Els cinc avantatges de realitzar activitats extraescolars

1. Afavoreixen el rendiment acadèmic, sobretot dels més vulnerables. Les activitats de reforç escolar tenen un impacte molt positiu en els infants de Primària. En relació amb el progrés que poden obtenir en un any, els alumnes que realitzen alguna activitat fora de l'horari lectiu obtenen una millora de dos mesos. En el cas dels menors en situació de vulnerabilitat o amb entorns socioeconòmics més baixos, aquesta activitat de reforç pot suposar dos mesos i mig més de rendiment. Així ho assegura el darrer estudi que va fer públic la Fundació Jaume Bofill (<http://www.fbofill.cat/publicacions/nota-de-premsa-lalumnat-que-participa-en-activitats-extraescolars-guanya-2-mesos-de>) .

2. Milloren l'autoestima i les habilitats psicossocials. Segons el mateix estudi, tal com recull la doctora en Ciències Polítiques i Transformació Social Sheila González, hi ha força investigacions publicades arreu d'Europa que demostren que tota activitat extraescolar millora l'autoestima i les habilitats socials. També ho confirma un estudi publicat recentment per la Universitat Autònoma de Barcelona (<http://www.rpd-online.com/article/view/1469/1047>), que s'assegura que qualsevol activitat física, amb moderació, incrementa la confiança en un mateix i el desenvolupament cognitiu entre d'altres. També redueix l'estrès, l'ansietat i la depressió. ?Una activitat esportiva des de ben petits fomenta el descans adequat i el millor aprofitament a l'escola?, explica Ramon Cladellas, un dels autors.

3. Permeten la conciliació laboral dels pares. Tant Sheila González com el doctor en Pedagogia Edgar Iglesias, argumenten que les activitats extraescolars fan, no només una tasca educativa, sinó sobretot una tasca social. ?Les extraescolars són un gran valor per la conciliació laboral?, afirma González. Tanmateix, tots dos alerten que les diferències socioeconòmiques de les famílies dificulten un accés en igualtat de condicions de l'alumnat i això pot evidenciar o reforçar encara més les distàncies en el rendiment.

4. La combinació de reforç escolar i activitat esportiva potencia les capacitats. Els diversos estudis publicats també demostren que la combinació del reforç escolar o de l'aprenentatge d'alguna llengua estrangera amb la realització d'alguna activitat esportiva és la que millors resultats dona entre l'alumnat. Sheila González ho exemplifica amb el projecte Playing for success (<http://www.playingforsuccess.be/>), que va demostrar un gran èxit a Regne Unit i que, finalment, es va exportar també a Bèlgica i Holanda.

5. Promouen actituds positives envers l'aprenentatge. Tal com recullen diverses investigacions, argumenta González, els centres que aconsegueixen desenvolupar una metodologia innovadora, en grups heterogenis guiats per professorat expert, motiven l'alumne i l'ensenyen a sistematitzar el coneixement, a ordenar-lo i tenir unes pautes de treball clares. Aquestes aptituds després són útils per organitzar-se la feina o plantejar les activitats a l'aula.

Els cinc motius en contra

1. Dedicar-hi massa hores perjudica el rendiment acadèmic. Segons el mateix estudi de la UAB, dedicar més de cinc hores a les activitats esportives fora de l'escola pot ser contraproduent i, fins i tot, perjudicar el rendiment acadèmic dels alumnes. L'informe, publicat a la Revista de Psicologia de l'Esport, evidenciava que els infants realitzaven una gran quantitat d'activitats extraescolars. ?Cal conscienciar les famílies i els educadors que les extraescolars són beneficioses de forma moderada, no més de cinc hores?, indicava Cladellas.

2. No hi ha una regulació clara dels plans d'estudi. A més, com assenyalava Edgar Iglesias, no hi ha una regulació clara dels plans d'estudi. Així, per exemple, només a la ciutat de Barcelona hi ha més de 512 centres on es desenvolupen aquestes activitats. Això dificulta trobar un espai on les metodologies siguin innovadores i de qualitat, i on el professorat sigui professional, i no voluntari. Per això, des de les entitats fa anys que reclamen més compromís per part de l'administració a l'hora de teixir una xarxa dels centres que realitzen activitats fora de l'horari lectiu.

3. Sovint manca diàleg amb el centre educatiu. Una altra de les mancances que els experts troben al sistema d'extraescolars és la manca de coordinació que hi ha amb els centres educatius dels infants. ?Està demostrat que una major cohesió amb l'escola pot millorar els rendiments, perquè els professors del centre poden ajudar a reforçar aquelles actituds o habilitats que els alumnes fallen a l'escola. Però no sempre és així?, alerta la doctora Sheila González.

4. No està demostrat que millorin els resultats a la Secundària. També alerta González que els diversos estudis publicats demostren que a la Secundària el rendiment acadèmic no millora, tot i que sí que hi ha un impacte emocional positiu. De fet, on sí han demostrat ser útils les activitats

extraescolars, sobretot les de reforç, és durant la Primària.

5. Redueixen el temps per avorrir-se? Alguns experts també alerten que el temps que els alumnes dediquen a les activitats extraescolar, el deixen d'invertir en jugar, divertir-se, en definitiva, avorrir-se. Vinculada a aquesta aquesta opinió, l'OMS i l'OCDE van alertar ja fa uns mesos que massa treball fora de l'aula, sobretot de deures o reforç, perjudica la salut dels infants (https://drive.google.com/file/d/0B3SLpfvg60_uVE1CeG1ady1TQ2c/view) , perquè els provoca estrès, pressió i tristesa.